

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatimizda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta’sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholi katta qisminining hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) bozor xizmatlarining hajmi

	<i>Miqdori, (mlrd.so‘m)</i>	<i>O‘sish sur’ati, foiz</i>	<i>Jamiga nisbatan foizda</i>
Xizmatlar – jami	2 812,7	111,1	100,0

shu jumladan asosiy turlari bo‘yicha:

aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	117,5	112,3	4,2
moliyaviy xizmatlar	692,5	106,5	24,6
transport xizmatlari	417,9	115,6	14,9
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	403,3	112,3	14,3
yashash va ovqatlanish xizmatlari	100,7	107,1	3,6
savdo xizmatlari	891,9	111,4	31,7
ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	45,8	106,5	1,6
ta’lim sohasidagi xizmatlar	122,3	135,8	4,3
sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	44,0	108,6	1,6
ijara xizmatlari	45,5	115,5	1,6
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta’mirlash bo‘yicha xizmatlar	67,3	106,4	2,4
shaxsiy xizmatlar	78,1	106,5	2,8
me’morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	34,9	116,1	1,2
boshqa xizmatlar	154,3	109,0	5,5

Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (31,7 %), moliyaviy xizmatlar (24,6 %), transport xizmatlari (14,9 %) hamda boshqa xizmatlar (5,5 %) tashkil etdi.

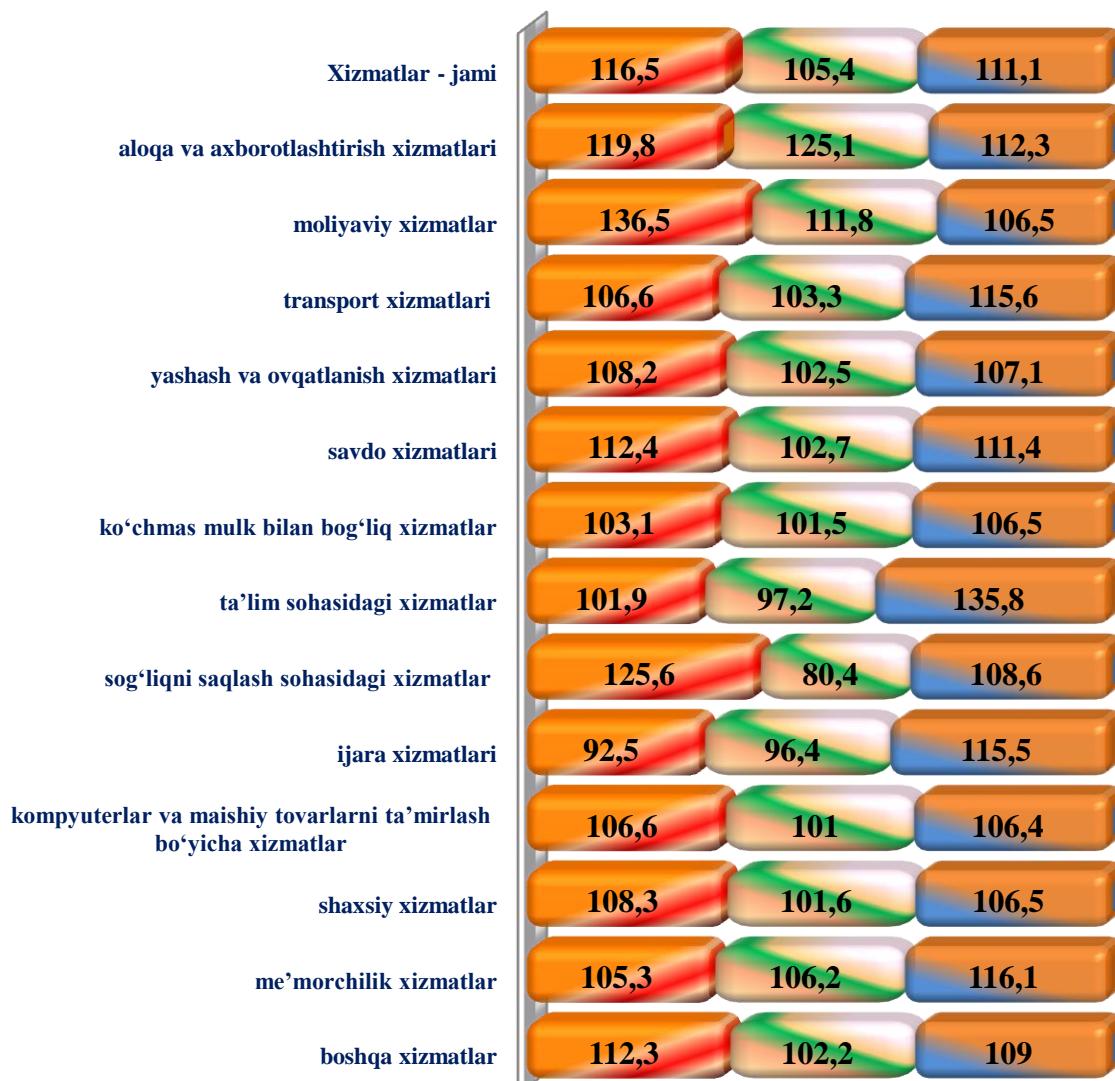
Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlarni me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (1,2 %), ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar hamda sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar (1,6 %) egalladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibining o'sish sur'atlari, % da

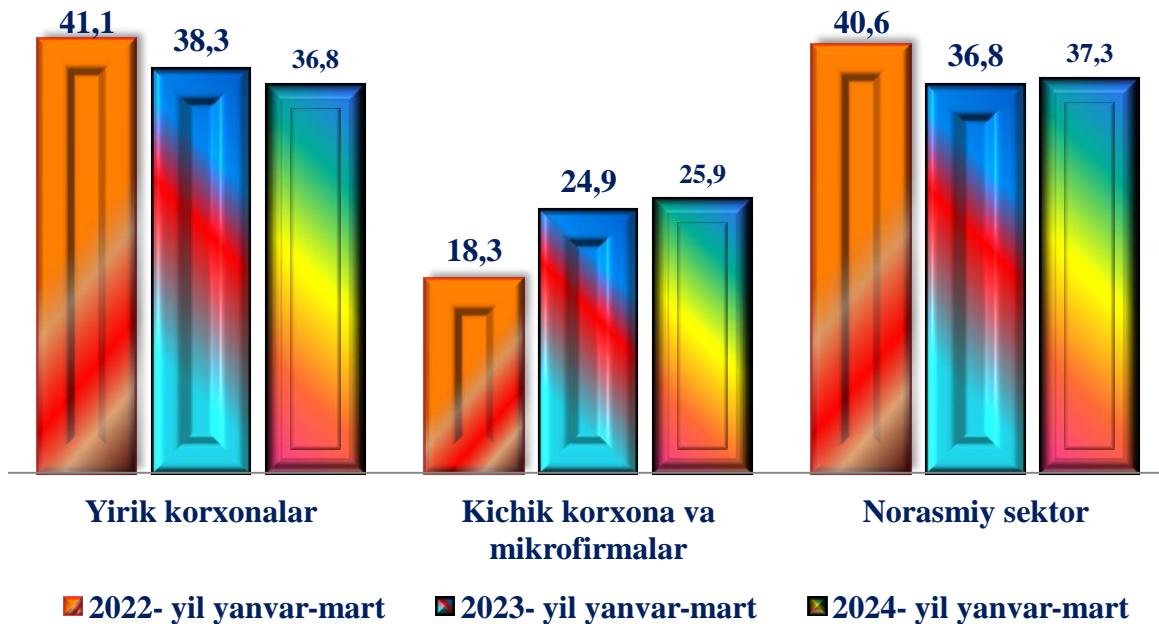
(2024- yil yanvar-mart oylari uchun)

▣ 2022-yil yanvar-mart ▣ 2023-yil yanvar-mart ▣ 2024-yil yanvar-mart

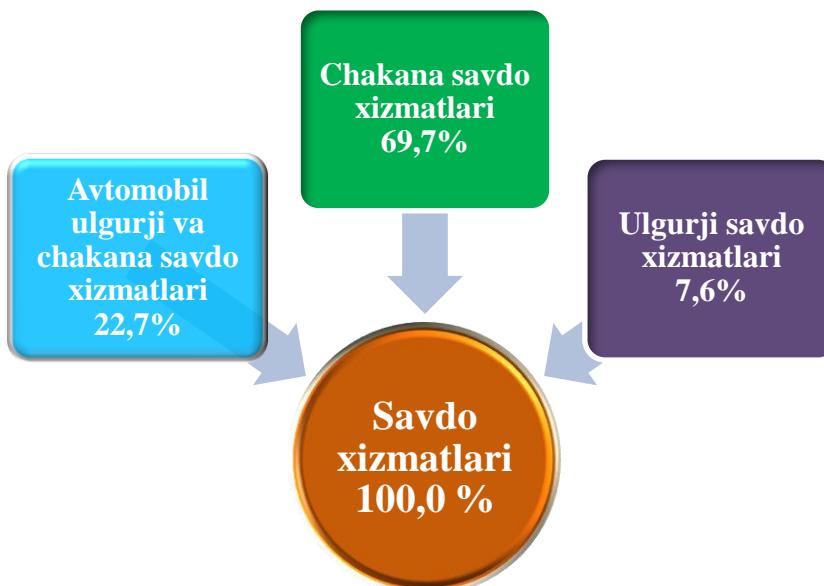

Xizmatlar tarkibida mulkchilik shakllari ulushlarining o'zgarish dinamikasi, % da

Bozor xizmatlarining umumi hajmida savdo xizmatlari eng yuqori ulushni (31,7 %) tashkil etdi. Savdo oddiy taqsimlash mexanizmidan iste'molchiga yo'naltirilgan bozor talablarini shakllantirish jarayonlarida faol ishtirokchiga aylandi. Hozirgi vaqt达, savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko'rsatilgan jami xizmatlar hajmining sezilarli qismi hisoblanadi.

Savdo xizmatlari tarkibida chakana savdo (avtomobil va motosikllar savdosidan tashqari) xizmatlari yuqori ulushni tashkil etadi – 69,7 foiz, avtomobil ulgurji va chakana savdo xizmatlari 22,7 foiz va ulgurji savdo xizmatlari 7,6 foizni tashkil etdi.

**Savdo xizmatlari hajmi va o'sish darajasining hududlar kesimida taqsimlanishi
(2024- yil yanvar-mart)**

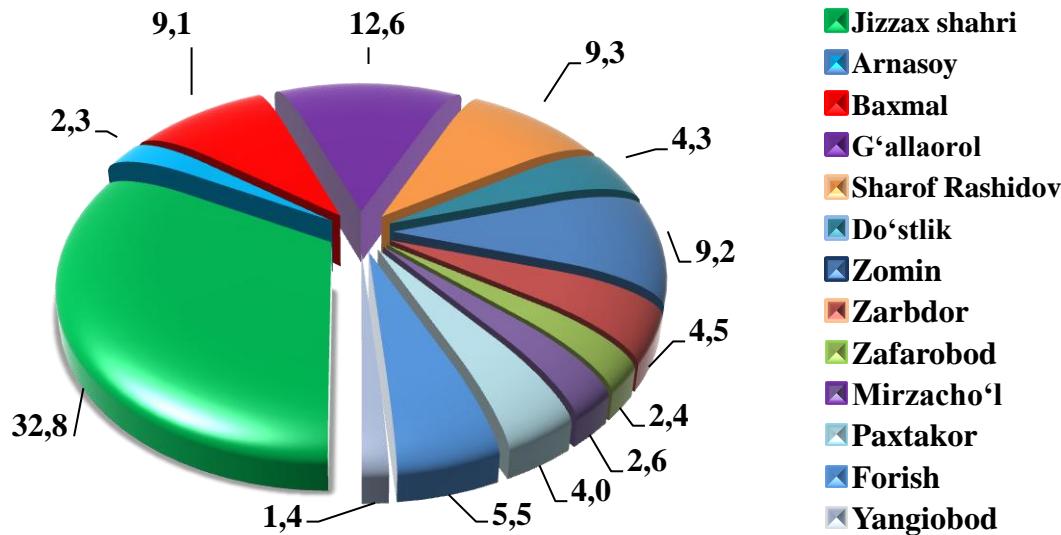
	Mldr.so'm	2023- yil yanvar-martiga nisbatan foiz	Jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, foizda
Jizzax viloyati	891,9	111,4	100,0
<i>shahar:</i>			
Jizzax	292,8	113,8	32,8
<i>tumanlar:</i>			
Arnasoy	20,6	111,3	2,3
Baxmal	81,2	96,0	9,1
G'allaorol	112,2	121,5	12,6
Sharof Rashidov	83,4	113,0	9,3
Do'stlik	38,4	100,1	4,3
Zomin	82,3	112,2	9,2
Zarbdor	40,3	111,0	4,5
Zafarobod	21,1	110,3	2,4
Mirzacho'l	23,5	110,6	2,6
Paxtakor	35,3	112,5	4,0
Forish	48,6	112,0	5,5
Yangiobod	12,2	111,8	1,4

Savdo xizmatlari hududlar bo'yicha tahlil qilinganida, o'tgan yilning mos davriga nisbatan yuqori o'sish sur'atlari G'allaorol (121,5 %), Jizzax shahrida (113,8 %), Sharof Rashidov (113,0 %) va Zafarobod (112,5 %) tumanlarida qayd etildi.

Yuqori bo'lmagan o'sish sur'atlari esa, Baxmal (96,0 %) va Do'stlik (100,1 %) tumanlarida qayd etildi.

**Savdo xizmatlarining umumiy hajmida hududlar ulushi, % da
(2024- yil yanvar-mart)**

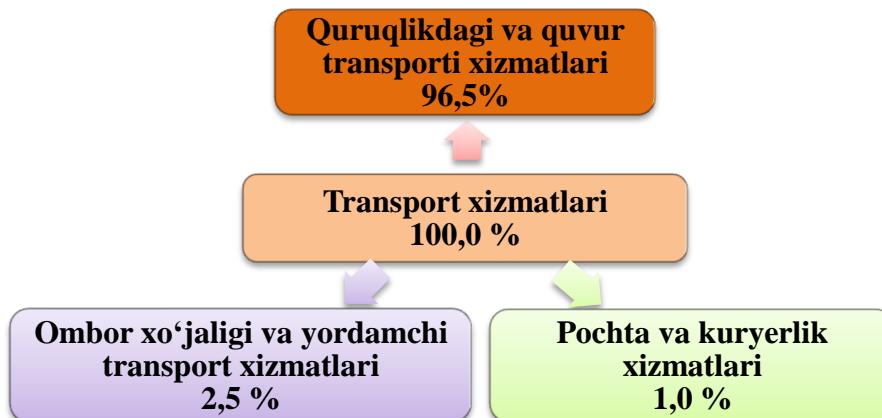

Savdo xizmatlari bo'yicha yuqori ulushga ega bo'lgan hududlar Jizzax shahri (32,8 %), G'allaorol (12,6 %), Sharof Rashidov (9,3 %), Zomin (9,2 %), Baxmal (9,1 %) va Forish (5,5 %) tumanlari hisoblanadi.

Yuqori ulushga ega bo'lмаган hududlar esa, Yangiobod (1,4 %), Arnasoy (2,3 %), Zafarobod (2,4 %) va Mirzacho'l (2,6 %) tumanlaridir.

**Transport xizmatlarining tarkibi, % da
(2024- yil yanvar-mart)**

Xizmatlar tarkibida savdo va moliya xizmatlaridan keyin transport xizmatlari ulushi 14,9 %) yuqoriligini ko'rish mumkin.

Shuningdek, qayd etish joizki yuklar va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlar hajmi oshishining asosiy omillari – bu yangi bino va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish, sanoat zonalarini tashkil etish va kengaytirish, savdo tarmoqlarini kengaytirish, turizm faoliyatini rivojlantirish hisoblanadi.

Transport xizmatlari tarkibida avtomobil transportining ulushi 96,5 foiz bilan asosiy ustunlikka ega.

**Transport xizmatlari hajmi va o'sish darajasining
hududlar kesimida taqsimlanishi
(2024- yil yanvar-mart)**

	Mldr.so'mda	2023- yil yanvar-martiga nisbatan foizda	jam'i xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, foiz
--	-------------	--	--

Jizzax viloyati	417,9	115,6	100,0
------------------------	--------------	--------------	--------------

shahar:

Jizzax sh.	72,1	114,1	17,2
------------	------	-------	------

tumanlar:

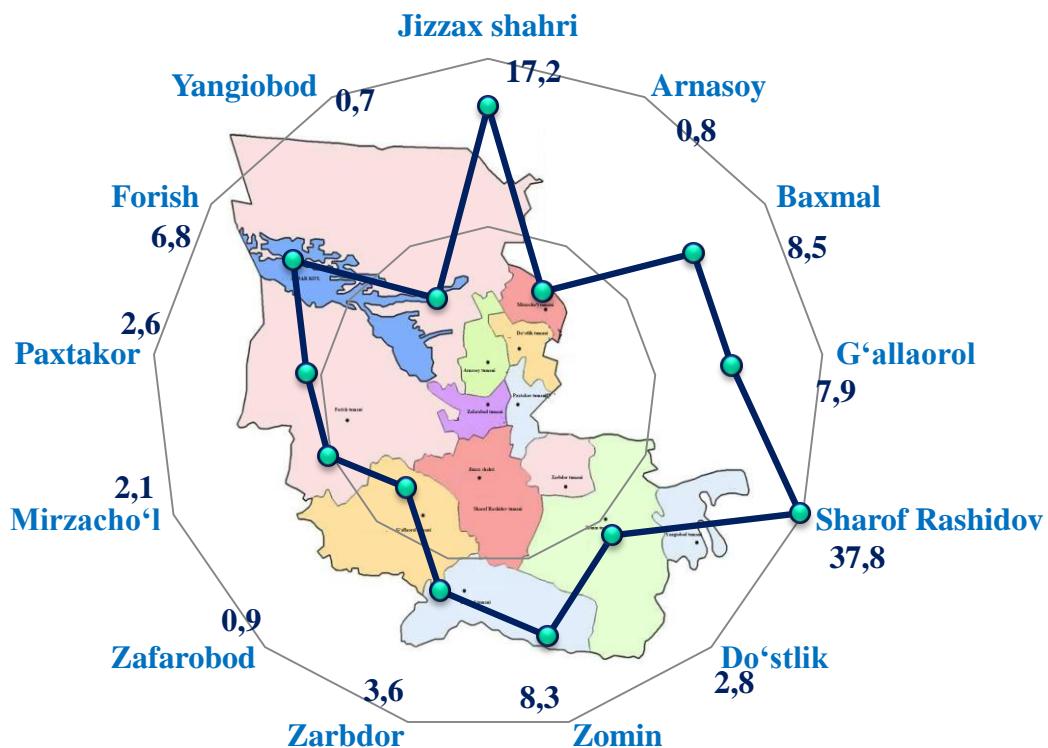
Arnasoy	3,1	110,7	0,8
Baxmal	35,3	112,9	8,5
G'allaorol	32,8	114,4	7,9
Sharof Rashidov	158,0	119,5	37,8
Do'stlik	11,7	113,4	2,8
Zomin	34,8	113,2	8,3
Zarbdor	15,2	111,4	3,6
Zafarobod	3,7	110,4	0,9
Mirzacho'l	8,9	113,4	2,1
Paxtakor	10,9	112,7	2,6
Forish	28,4	112,7	6,8
Yangiobod	3,0	110,7	0,7

Tumanlar o'rtaida transport xizmatlari bo'yicha o'tgan yilning mos davriga nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Sharof Rashidov (119,5 %), G'allaorol (114,4 %) tumanlari va Jizzax shahri (114,1 %) da qayd etildi.

Transport xizmatlari bo'yicha uncha yuqori bo'limgan o'sish sur'atlari qayd etilmadi.

**Transport xizmatlarining umumiylajmi hajmida
hududlarning ulushi, % da
(2024- yil yanvar-mart)**

Transport xizmatlari bo'yicha yuqori ulushga ega hududlar sifatida Sharof Rashidov (37,8 %), Jizzax shahri (17,2 %), Baxmal (8,5 %), Zomin (8,3 %) va G'allaorol (7,9 %) tumanlari qayd etildi.

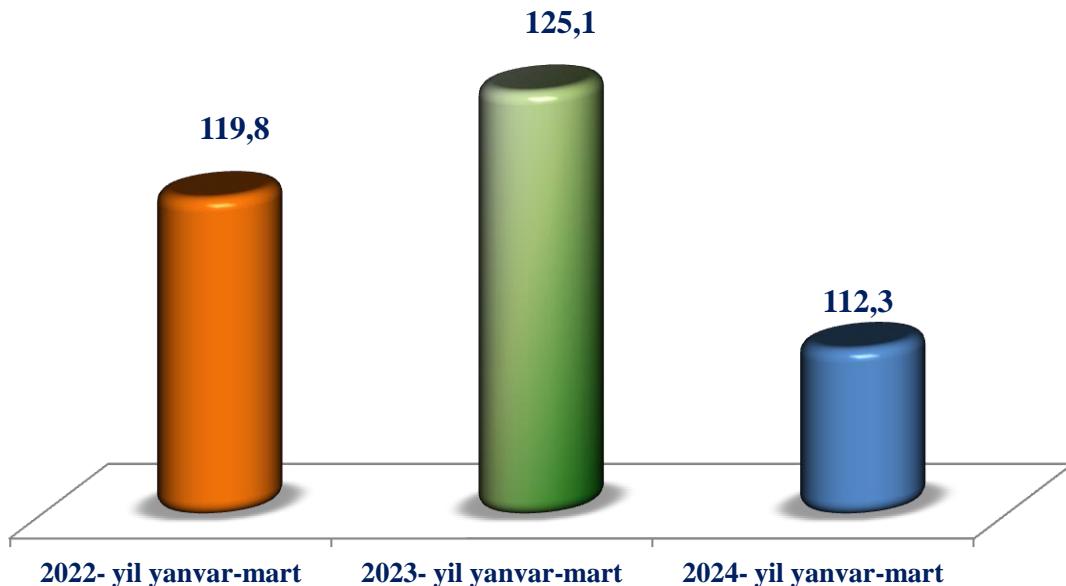
Axborot texnologiyalarining rivojlanishi insonning zamonaviy turmush tarziga sezilarli darajada ta'sir qiladi. Yildan-yilga odamlar internet va mobil telefonlardan foydalangan holda operatsiyalarni amalga oshirish uchun ko'proq imkoniyatlarga ega bo'lmoxda. Zamonaviy biznesni rivojlantirishda axborot va xizmatlardan real vaqtida masofaviy erkin foydalanish huquqi muhim o'rinn tutadi.

Bugungi kunda Jizzax viloyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini (AKT) davlat boshqaruvi tizimida, iqtisodiyotning tarmoqlarida, ijtimoiy soha va odamlarning kundalik hayotida joriy etishni izchil amalga oshirishga qaratilgan keng ko'lamlili ishlar olib borilmoqda.

2024- yilning yanvar-mart oylarida Jizzax viloyati bo'yicha aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 117,5 mlrd. so'mga teng bo'ldi. 2023- yilning mos davriga nisbatan aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining o'sishi 112,3 foizni tashkil etdi.

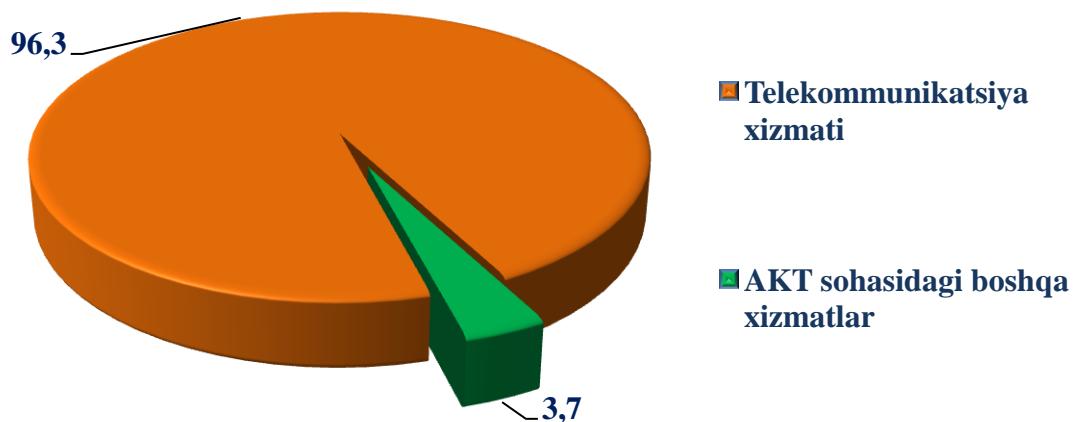
Jizzax viloyatida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining o'sish sur'ati, % da
(2024- yil yanvar-mart)

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (96,3 %) telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, internet, yo'l dosh aloqa xizmatlari va h.k.) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibi, % da
(2024- yil yanvar-mart)

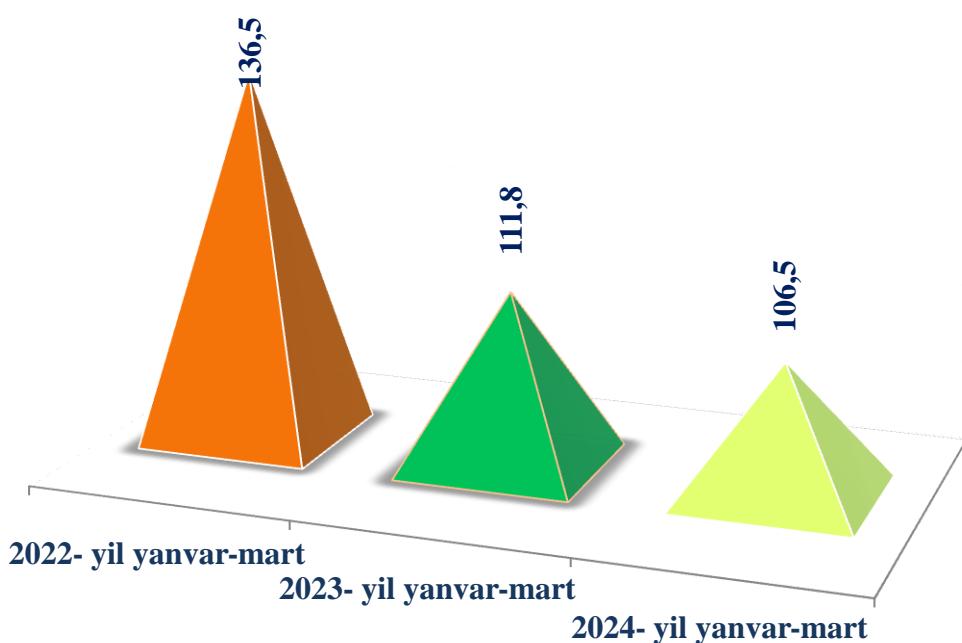
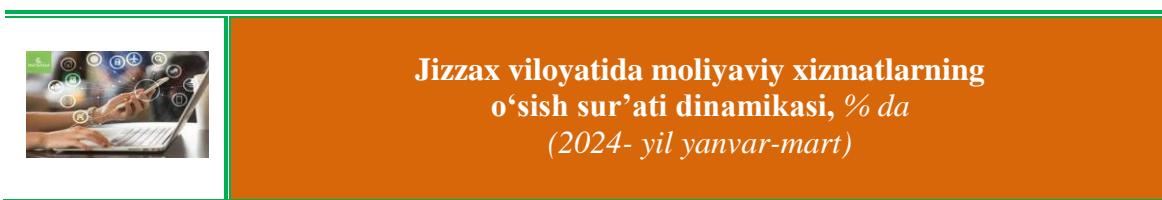

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va moliya-kredit muassasalari xizmatlari tez rivojlanayotgan xizmat turlari hisoblanadi. Yangi texnologiyalarga va bozorni erkinlashtirish natijalariga tayanib, bu faoliyat turlari hozirgi vaqtida rivojlanishning yangi bosqichi sifatida paydo bo‘ldi va bugungi kunda jamiyatning texnologik taraqqiyoti va iqtisodiyotning globallashuvida hal qiluvchi rol o‘ynaydi.

Ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, AKT sohasida innovatsiyalarni joriy etish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida yangi turdagи xizmatlarning paydo bo‘lishi aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmini oshirishga ta’sir ko‘rsatadi.

Pul-kredit tizimini isloh qilish dasturida bank tizimini barqarorligini ta’minlash, xalqaro standartlarga muvofiq bank faoliyatini yanada takomillashtirish, qo‘sishimcha investitsiyalarni jalb qilish, bank va sug‘urta tashkilotlariga ko‘rsatiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi xizmat turlarini joriy etish, moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirishga alohida e’tibor qaratilmoqda.

Natijada, 2024- yil yanvar-mart oylarida ko‘rsatilgan moliyaviy xizmatlar hajmi 692,5 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi va o‘sish sur’ati 106,5 foizni tashkil etdi.

**Moliyaviy xizmatlarning tarkibi, % da
(2024- yil yanvar-mart)**

**Sug‘urta va nafaqa
ta’minoti bo‘yicha
xizmatlardan tashqari
moliyaviy xizmatlar
93,9%**

**Moliyaviy
xizmatlar
100,0**

**Yordamchi moliyaviy
faoliyat
1,3 %**

**Sug‘urta bo‘yicha
xizmatlar
4,8%**

Valyuta siyosatini erkinlashtirish, shuningdek, istiqbolli investitsiya loyihalarini kreditlash ko‘lamini kengaytirish, moliyaviy tashkilotlar tomonidan innovatsion xizmatlar ko‘rsatish (kredit berish va depozit hisob raqamlarni ochish bo‘yicha elektron xizmatlar ko‘rsatish) borasida amalga oshirilayotgan islohotlar moliyaviy xizmatlar hajmining oshishiga ta’sir ko‘rsatdi.

Moliyaviy xizmatlar umumiyligi sug‘urta va nafaqa ta’minoti bo‘yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar ulushi (93,9 %) ustunlik qilmoqda. Moliyaviy xizmatlar umumiyligi sug‘urta xizmatlarining ulushi 4,8 foizni, yordamchi moliyaviy faoliyat 1,3 foizni tashkil etdi.

**Bozor xizmatlari hajmi va o'sish sur'atining
hududlar kesimidagi holati**

	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mldr. so'm</i>	<i>2023- yil yanvar- martiga nisbatan foiz</i>	<i>Jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, foizda</i>	<i>ming so'm</i>	<i>2023- yil yanvar- martiga nisbatan foizda</i>
Jizzax viloyati	2 812,7	111,1	100,0	1 861,6	108,8

shahar:

Jizzax	1 231,9	112,1	43,8	6 275,5	109,8
--------	---------	-------	------	---------	-------

tumanlar:

Arnasoy	45,6	107,3	1,6	935,0	105,8
Baxmal	177,3	103,0	6,3	1 037,2	100,7
G'allaorol	230,1	114,5	8,2	1 228,6	112,1
Sharof Rashidov	373,9	115,0	13,3	1 533,6	112,0
Do'stlik	85,5	104,1	3,0	1 219,5	102,5
Zomin	211,9	110,5	7,5	1 176,7	107,8
Zarbdor	100,2	108,4	3,6	1 057,3	106,1
Zafarobod	48,8	109,4	1,7	907,0	107,4
Mirzacho'l	72,1	107,3	2,6	1 299,4	105,5
Paxtakor	88,9	109,8	3,2	1 095,5	107,7
Forish	124,2	110,2	4,4	1 259,2	108,5
Yangiobod	22,3	110,4	0,8	748,3	109,3

Xizmatlar sohasining rivojlanishida eng katta ulush Jizzax shahri (43,8 %), Sharof Rashidov (13,3 %) va G'allaorol (8,2 %) tumanlarida kuzatildi.

**Jizzax viloyati bo'yicha xizmatlarning umumiy
hajmida hududlarning ulushi, % da
(2024- yil yanvar-mart)**

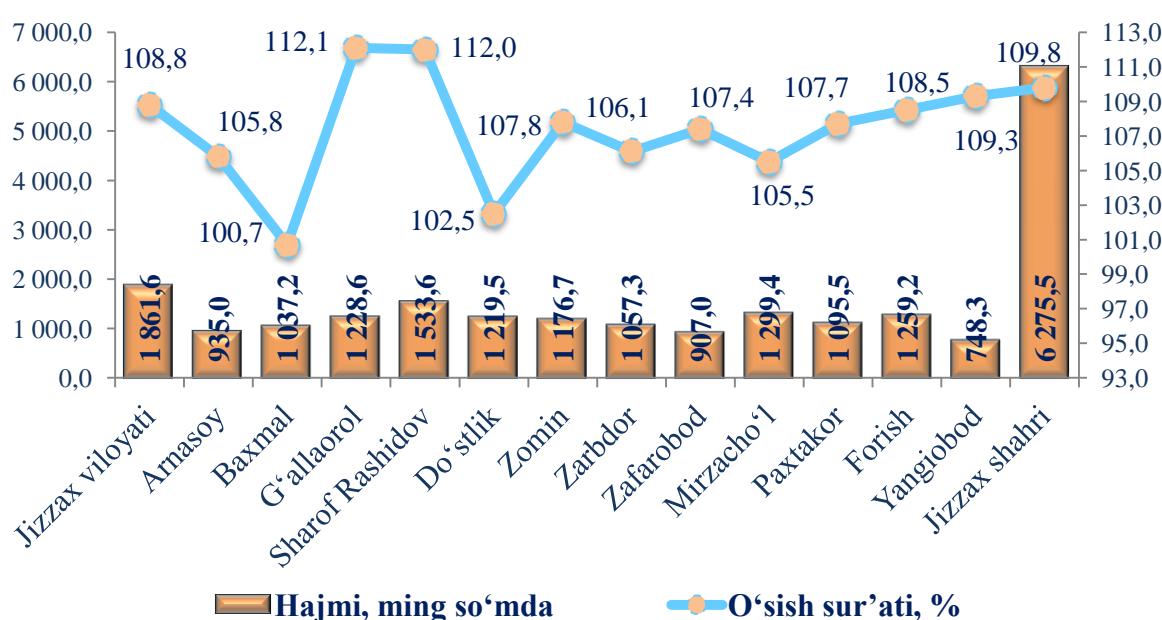

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida eng kichik ulushlarni Yangiobod (0,8 %), Arnasoy (1,6 %) va Zafarobod (1,7 %) tumanlari qayd etdi.

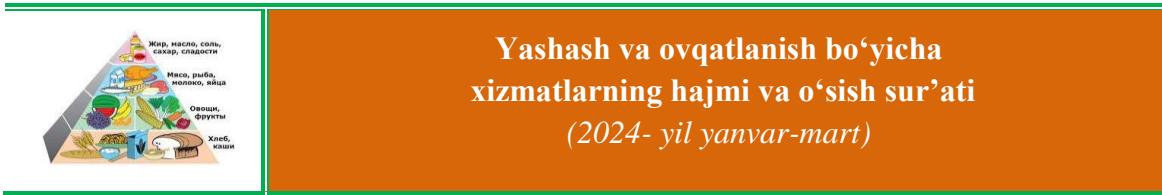
Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Jizzax shahrida (6 275,5 ming so'm) bo'lib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 109,8 foizni tashkil etdi.

**Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hududlar
bo'yicha hajmi va o'sish sur'ati, % da
(2024- yil yanvar-mart)**

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlarning eng past ko'rsatkichi Yangiobod (748,3 ming so'm), Zafarobod (907,0 ming so'm) va Arnasoy (935,0 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

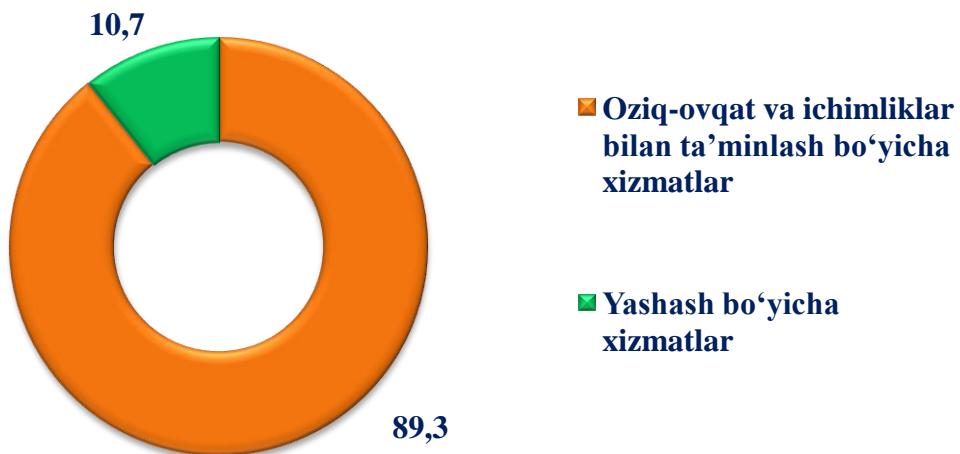

2023-yilning mos davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 107,1 foizni tashkil etdi, hajmi esa 24,1 mlrd. so'mga ko'paydi va 100,7 mlrd. so'mga yetdi.

Ushbu turdagи xizmatlar o'sish sur'atlarining pasayishiga dam olish uylari, bolalar lagerlari, kottedjlar va boshqa dam olish maskanlari xizmatlariga bo'lgan aholining talabi kamayganligi sezilarli ta'sir etganligini qayd etish lozim.

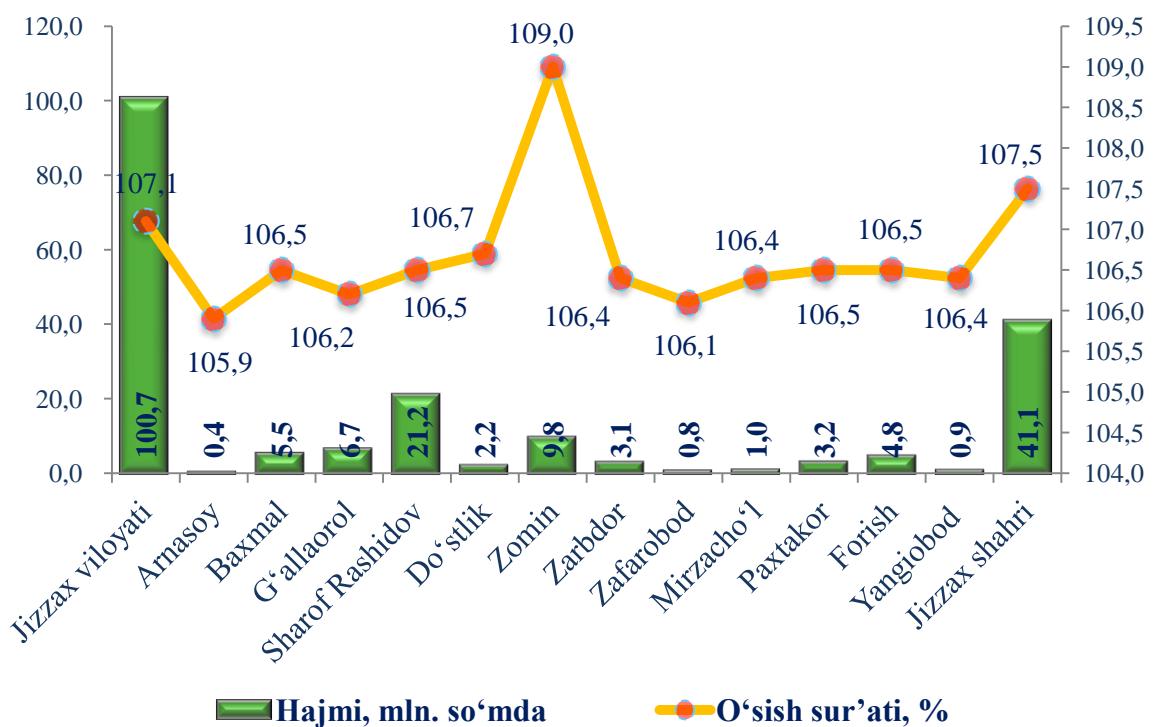
**Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar tarkibi, % da
(2024- yil yanvar-mart)**

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar hajmining asosiy qismini oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta’minlash bo‘yicha xizmatlarning ulushi (89,3 %) tashkil etadi.

**Hududlar kesimida yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarning o’sish sur’atlari
(2024- yil yanvar-mart)**

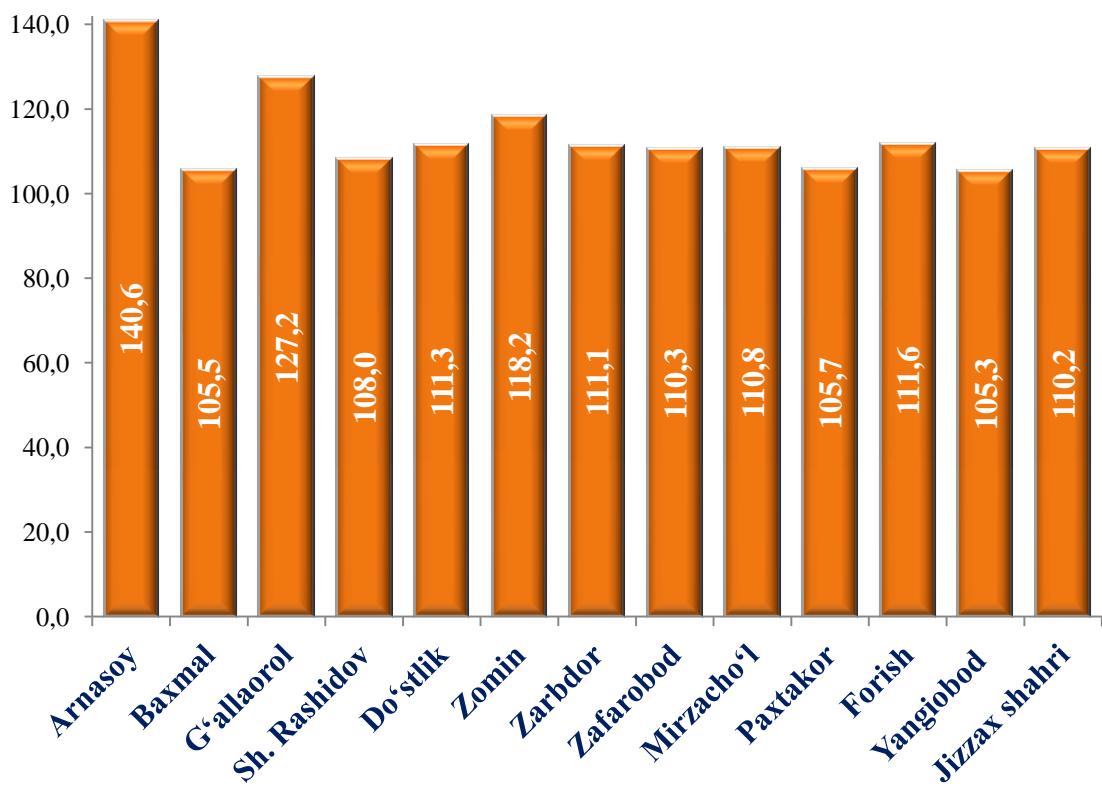

Qayd etish joizki, Zomin tumanida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 109,0 foizni tashkil qildi.

Joriy yilning yanvar-mart oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar jami xizmatlar hajmining 4,3 foizini tashkil etib 122,3 mlrd. so'm, ya'ni o'tgan yilning shu davriga nisbatan 135,8 foizga o'sdi. Hududlar bo'yicha tahlil qilinganda Jizzax shahrida 140,6 foizga o'sib, bu sohada ytakchilik qilmoqda.

2024- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha ta'lim sohasida ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'ati, foizda

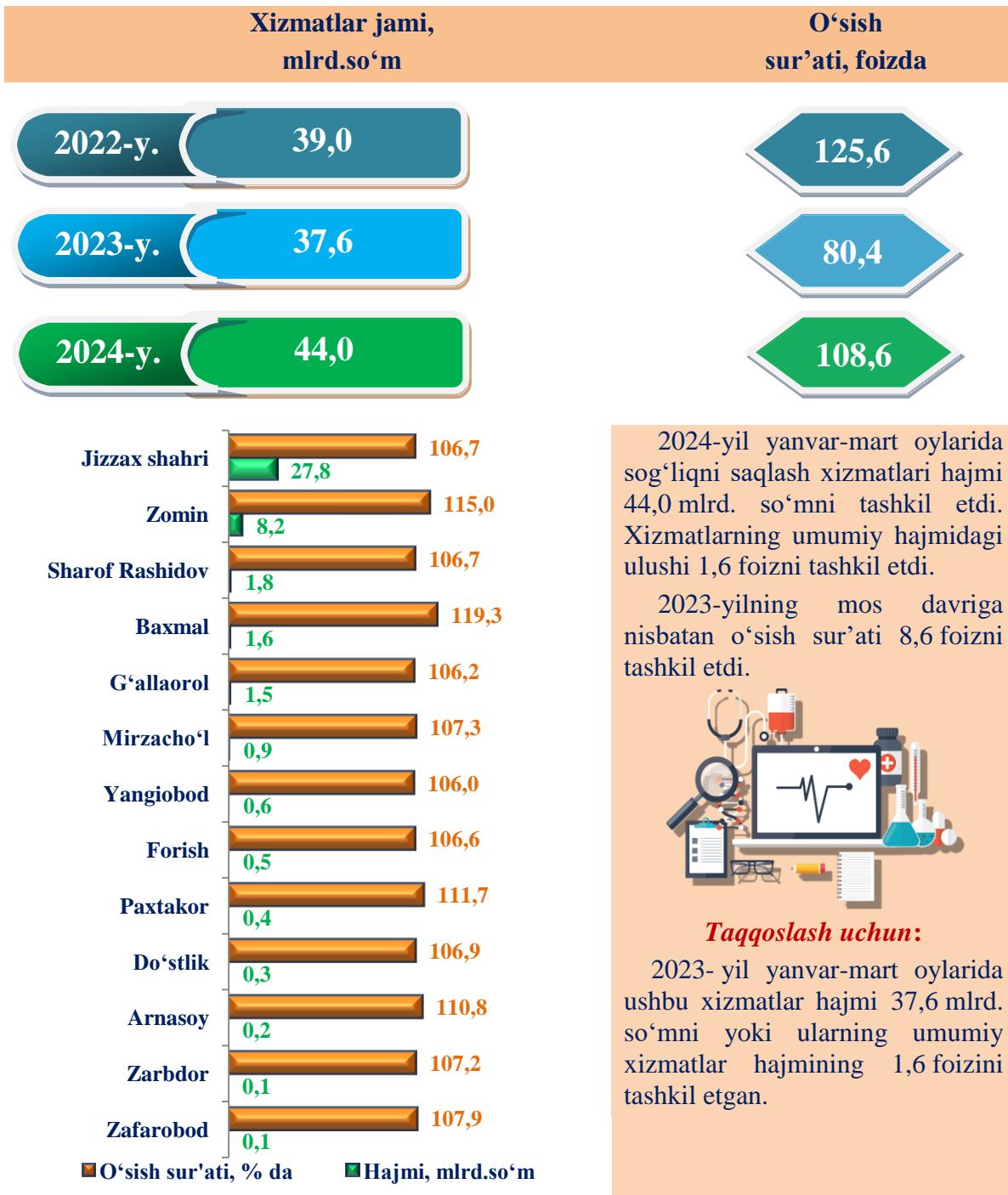
Xizmatlar ko'rsatishning mazkur sohasida yuqori o'sish sur'atlari Jizzax shahril (140,6 %), G'allaorol (127,2 %) va Zomin (118,2 %) tumanlarida kuzatildi.

2024-yil yanvar-mart oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar jami 44,0 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 108,6 foizga o'sdi va jami xizmatlardagi ulushi 1,6 foizni tashkil etdi.

Hududlar bo'yicha tahlil qilinganda, eng yuqori o'sish sur'ati G'allaorol (119,3 %), Zomin (115,0 %) va Forish (111,7 %) tumanlarida kuzatildi.

2024- yil yanvar-mart oylarida sog‘liqni saqlash sohasida ko‘rsatilgan xizmatlarning hududlar bo‘yicha o‘sish sur’ati, % da

Sog‘liqni saqlash sohasida ko‘rsatilgan xizmatlarning hududlar bo‘yicha sur’atlari solishtirilganida Yangiobod (106,0 %), G‘allaorol (106,2 %), Forish (106,6 %) tumanlari past sur’atlarda ekanligini ko‘rshimiz mumkin.